

הנחיות להטלת צו בטיחות האוסר ביצוע עבודות במקום עבודה			משרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים
מנהל הבטיחות הגיהות התעסוקתית	תאריך: 22/10/18	בתוקף מיום: 12.11.18	מהדורה: א
עמוד 1 מתוך 6			

1. מטרה:

מטרתו של מסמך זה לתת למפקח עבודה הנחיות מתי יש להשתמש בצו בטיחות המורה על הפסקת ביצוע עבודות במקום העבודה וזאת בשים לב למגוון כלי האכיפה המינהליים הנוספים הקיימים ברשותו. אין בהוצאת צו זה כדי לגרוע מסמכויות פיקוח וסמכויות אכיפה נוספות הנתונים למינהל.

2. כללי

2.1. תחום ההוראה

2.1.1. בהוראה זו מפורטות הנחיות למפקח עבודה מהם המצבים בהם יש להשתמש בצו בטיחות האוסר ביצוע עבודות במקומות עבודה. הוראות אלו מבטלות כל הנחייה קודמת שניתנה ע"י מפקח עבודה ראשי או הוראת נוהל אחרת העומדת בסתירה לאמור בהוראות הללו.

2.2. מסמכים ישימים

- 2.2.1. פקודת הבטיחות בעבודה נוסח חדש תשי"ל – 1970
- 2.2.2. חוק ארגון הפיקוח על העבודה התשי"ד – 1954 (להלן "החוק")
- 2.2.3. נוהל ניתוב תיקי אכיפה בתחום הבטיחות בעבודה

3. הגדרות

- 3.1. דו"ח ביקור – דו"ח המפרט את הנושאים שנבדקו ואת ליקויי הבטיחות שנמצאו ע"י מפקח עבודה במהלך ביקור פיקוח במפעל.
- 3.2. המינהל – מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית במשרד.
- 3.3. המשרד – משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים.
- 3.4. חוק ארגון – חוק ארגון הפיקוח על העבודה התשי"ד 1954
- 3.5. חוקי בטיחות – חוקים ותקנות שבאחריות המינהל.
- 3.6. מפע"ר – מפקח עבודה ראשי, כמשמעותו בחוק ארגון, מנהל המינהל
- 3.7. מפעא"ז – מפקח עבודה אזורי של מחוז במינהל כמשמעותו בחוק ארגון.
- 3.8. מפעל – כמשמעותו בפקודת הבטיחות בעבודה.
- 3.9. מפקח עבודה – מי שמונה על ידי שר העבודה והרווחה כאמור בסעיף 2 (א) בחוק ארגון וממשיך לשמש כמפקח עבודה במינהל הבטיחות.

הנחיות להטלת צו בטיחות האוסר ביצוע עבודות במקום עבודה			משרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים
מנהל הבטיחות הגיהות התעסוקתית	תאריך: 22/10/18	בתוקף מיום: 12.11.18	מהדורה: א
עמוד 2 מתוך 6			

3.10. "מקום עבודה" – מקום שבו מועסקים בני אדם או שהם עומדים להיות מועסקים בו, או נעשית בו עבודה לצרכי עסק או משלח יד.

3.11. **עיצום כספי / התראה מינהלית** – כלי אכיפה מינהלי המוטל בגין הפרה של הוראות חיקוק המפורטת בצו להגברת האכיפה של דיני עבודה (שינוי התוספת השנייה לחוק) התשע"ז-2017.

3.12. **צו בטיחות** – צו כמשמעותו בסעיף 6(א) לחוק.

3.13. **צו בטיחות המורה על הפסקת עבודה במקום העבודה** – צו בטיחות האוסר ביצוע כל עבודה במקום עבודה.

3.14. **תאונת עבודה** שגרמה לחבלה חמורה - בנוהל זה, אירוע המתרחש בפרק זמן קצר, תוך כדי עבודתו של עובד ועקב עבודתו, אצל מעבידו או מטעמו, והמסתיים בחבלה חמורה או למוות;

4. הטלת צו בטיחות המורה על הפסקת עבודה במקום העבודה

במקרים בהם במהלך ביקור פיקוח מצא מפקח עבודה ליקויי בטיחות המפורטים באחד הפריטים שבנספח 1 המסכנים בריאותו או בטיחותו של אדם והסכנה היא תכופה, יורה המפע"ז או מפקח שהוסמך לכך על ידי המפע"ר על הפסקת עבודה במקום העבודה בהתאם לסעיף 6(ד) לחוק הארגון. אם מקום העבודה הוא מפעל גדול המורכב ממחלקות המוגדרות היטב כיחידות אירגוניות נפרדות, או הוא אתר בנייה שבו מונו מספר מנהלי עבודה והאחריות מחולקת באופן מפורש ביניהם, בהתאם להודעות על פעולות בנייה, יוטל צו בטיחות המורה על הפסקת העבודה על המחלקה/המבנה שבו נמצאו העילות לצו.

לצורך הטלת הצו יפעל המפקח כדלקמן:

4.1. יתעד את העבודה/התהליך בתצלומים, ככל הניתן, ובכתב.

4.2. יברר מי האחראים:

4.2.1. באתר בנייה - מנהל עבודה, מנהל פרויקט, מבצע הבנייה, פרטי בעל התר הבנייה

4.2.2. במקום עבודה שאינו אתר בנייה, תופש המפעל / בעל העסק, מנכ"ל, מנהל אחר וכו'.

4.3. אם הוא עצמו הוסמך ע"י מפקח עבודה ראשי להטלת צווי בטיחות - יטיל צו בטיחות המורה על הפסקת עבודה במקום העבודה בהתאם למפורט בסעיף 5. אם הוא לא הוסמך - יפנה לגורם הממונה עליו (בכתב באמצעות הדואר האלקטרוני ובמקביל ייצור קשר טלפוני על מנת לעדכן את הגורם הממונה בדבר דחיפות העניין), על מנת שהאחרון יפעל להורות בצו בטיחות על הפסקת עבודה באמצעות מי שמוסמך לכך.

הנחיות להטלת צו בטיחות האוסר ביצוע עבודות במקום עבודה			משרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים
מאריך: 22/10/18	בתוקף מיום: 12.11.18	מהדורה: א	מינהל הבטיחות הגהות התעסוקתית
עמוד 3 מתוך 6			

5. צו בטיחות המורה על הפסקת עבודה במקום העבודה ומסירתו

- 5.1. צו כאמור יוטל במקום, ייכתב ויימסר ידנית לאחראי במקום העבודה ובנוסף יודבק במקום גלוי. הצו שנמסר/הודבק יצולם ע"י המפקח לצורך תיעוד. אם נמסר ידנית לאחראי במקום העבודה יש להחזיר את האחראי על מסמך הצו או לציין כי הצו נמסר ידנית והאחראי סרב לחתום. בצו יפורטו הליקויים והדרישות לצורך תיקון הליקויים אשר עם מילוי ניתן יהיה לבטל את הצו, כגון: גידור מכונה, בדיקת כלי לא בדוק, החלפת הפיגומים, גידור משטחי עבודה, הספקת ציוד מגן, וכו'. **כן יש לקבוע בצו כי נדרשת הפסקת כל העבודות באתר, למעט עבודות הנדרשות לתיקון הליקויים.**
- 5.2. המפקח ייצור את הצו בהתקשרות ישירה מהשטח למערכת "אפיק", ואם הדבר אינו אפשרי, ייצור מפקח עבודה קשר עם מפקח תורן במשרד לצורך קבלת מס' צו מהמערכת הממוחשבת של המינהל. במקרים בהם לא הצליח מפקח ליצור צו מהשטח או קשר עם המפקח התורן יוטל הצו ללא מס' צו.
- 5.3. בחזרתו למשרד יבצע את הפעולות הבאות במע' הממוחשבת:
- 5.3.1. יסרוק את צילום הצו שנמסר / הודבק במקום העבודה וכן את הרישום שבוצע בהתאם לסעיף 6 להלן.
- 5.3.2. יכין:

א. עותק של צו בטיחות המורה על הפסקת עבודה ויוודא שליחתו בפקס או במייל לידי המחזיק במקום העבודה/ תופס המפעל/ מבצע הבנייה/מנהל העבודה באתר בנייה. בעותק הצו הנשלח יצוין באופן ברור כי הצו נמסר באתר בתאריך מסירתו, וזאת על מנת שלא יפלו אי הבנות לגבי מועד הוצאת הצו ומתי בוצעה מסירתו. לעניין זה חשיבות מרובה בשלבים מאוחרים יותר לצורך ניהול הליכים בעניין הפרת צו. יש לשים לב כי מס' הצו יהיה תואם לזה שנמסר בשטח.

בעותק הצו יצוין במפורש "**מסירה כדין בוצעה ע"י הדבקה/ מסירה ידנית של הצו במקום העבודה**".

ב. דו"ח הביקור המפורט ויוודא שליחתו לידי המחזיק במקום העבודה/ תופס המפעל/ מבצע הבנייה/מנהל העבודה באתר בנייה.

6. זכות טיעון

על אף הסכנה התכופה, בטרם החלטה סופית בדבר הוצאת הצו ומסירתו באתר הבנייה, ככל שבאתר נוכח נציג מטעם מבצע הבנייה (מנהל עבודה / מנהל פרויקט / מהנדס ביצוע / בעל תפקיד בכיר אחר) - יציין המפקח בפני נציג מבצע הבנייה כי בשים לב לממצאי הביקור, הוא שוקל לתת צו המורה על הפסקת עבודות

הנחיות להטלת צו בטיחות האוסר ביצוע עבודות במקום עבודה			משרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים
מאריך: 22/10/18	בתוקף מיום: 12.11.18	מהדורה: א	מינהל הבטיחות הגיהות התעסוקתית
עמוד 4 מתוך 6			

באתר, והאם יש לו דבר מה לומר בעניין. המפקח יתעד בכתב את תגובת אותו גורם, ורק לאחר ששמע עמדתו, יקבל החלטה סופית בדבר הוצאת הצו כאמור בנוהל זה. אם לא נמצא המחזיק באתר או נציג המחזיק כמפורט לעיל, יוטל צו הבטיחות במקום ולמחזיק תינתן אפשרות להעלות את טיעוניו כמפורט בסעיף 7 להלן.

7. בנוסף, עם הוצאת צו בטיחות המורה על הפסקת עבודה במקום העבודה נדרש לאפשר למקבל הצו להעלות את טענותיו בכתב. במסמך הצו תופיע ההודעה על מתן זכות טיעון.

8. ביטול צו בטיחות המורה על הפסקת עבודה במקום העבודה

הצו יבוטל רק לאחר קיום התנאים הבאים:

- 8.1. קבלת הודעה **בכתב** מהמחזיק במקום העבודה/תופש המפעל/ מבצע הבנייה על ביצוע כל הדרישות שפורטו בצו, בצירוף אסמכתאות להוכחת ביצוע הדרישות כפי שיפרט המפקח בצו.
- 8.2. ביקור פיקוח של מפקח עבודה במפעל תוך 2 ימי עבודה מיום קבלת הודעת על תיקון הליקויים בצרף אסמכתאות כאמור, ובדיקה האם אכן תוקנו כל הליקויים. אלא אם שוכנע המפקח על סמך האסמכתאות שהומצאו לו, כי תוקנו כל הליקויים, במקרה זה מתייחר הצורך בביקור כאמור. אם המפקח אינו מסוגל להגיע לאתר בתוך 2 ימי עבודה יעדכן את מפקח העבודה הראשי ויפעל על פי הוראתו.
- 8.3. שליחת הודעה בכתב על ביטול צו בטיחות ע"י מפקח העבודה שמוסמך לבטל צו בטיחות.

9. הפרת צו בטיחות המורה על הפסקת עבודה במקום עבודה

במקרה שבמהלך ביקור פיקוח נוכח מפקח עבודה שהצו מופר יתעד את ההפרה ויאסוף ממצאים לצורך הטלת עיצום כספי/התראה מינהלית או לצורך העברה להליך פלילי בהתאם לנוהל ניתוב

משרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים	הנחיות להטלת צו בטיחות האוסר ביצוע עבודות במקום עבודה		
מינהל הבטיחות הגיהות התעסוקתית	תאריך: 22/10/18	בתוקף מיום: 12.11.18	מהדורה: א
עמוד 5 מתוך 6			

נספח 1

ליקויי בטיחות בגינם יש להטיל צו בטיחות המורה על הפסקת עבודה במקום עבודה

בגין כל אחד מליקויי הבטיחות המפורטים להלן, ובשים לב לכך כי ליקויים אלו יוצרים מצב של סכנה תכופה לאדם, יש להוציא צו בטיחות המורה על הפסקת עבודה במקום עבודה:

1. אתר בנייה בו מבוצעת עבודת בנייה או בנייה הנדסית לא מונה מנהל עבודה או שמפקח עבודה אזורי הודיע למבצע הבניה כי אין הוא מקבל את המינוי, או שמנהל העבודה הושעה מתפקידו או נפסל על ידי מפקח העבודה הראשי.
 2. אתר בנייה בו קיים עגורן צריח שבדיקתו התקופתית פגה/ אינה בתוקף או שלא נבדק כלל .
 3. אתר בנייה בו נמצא ריבוי של משטחי עבודה (מרפסות, פירים, פיגומים וכו') שאינם מגודרים כנדרש בתקנות הבנייה.
 4. אתר בנייה בו מתבצעות עבודות הריסה ללא קיום תכנית הריסה / או שמנהל העבודה שמונה לאתר אינו בעל ניסיון כנדרש (תקנות 127, 128 של תקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בנייה)).
 5. אתר בנייה בו מתבצעות עבודות בנייה בקרבה מסוכנת לקווי חשמל בהתאם לתקנה 164 של תקנות הבטיחות (עבודות בנייה) שאינן ניתנות לתיקון כבר בזמן ביקור הפיקוח.
 6. אתר בנייה בו מותקן פיגום זקפים שהמפקח משוכנע שהוא מהווה סכנה דחופה עקב חוסר יציבות/חוסר חיזוקים וכו' וזאת בעקבות אי תכנון (פיגום זקפים מעץ), ביסוס לא תקין, חוסר ברגלי תמיכה כפולות, חוסר באלכסונים, חוסר בחיבורים לבניין וכו' כנדרש בתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בנייה)
 7. אתר בנייה שדפנות חפירה בו אינן עומדות בדרישות התקנות ושלא הותקנו אמצעים למניעת התמוטטות כנדרש בתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בנייה).
 8. אתר בנייה בו נמצאו צבר של ליקויי בטיחות בתחומים שונים המעידים על אקלים בטיחותי מסוכן ואי ציות להוראות הבטיחות .
- לדוגמה: באתר נמצאו מס' כלים / אביזרי הרמה טעוני בדיקה שלא נבדקו, ונמצאו גם ליקויים הקשורים למערכת החשמל.
- באתר נמצאו עובדים המבצעים עבודה בגובה ללא מיגון מתאים ולא הוצגו בפני המפקח אמצעי מיגון בכמות נאותה בשים לב להיקף העבודות המוגדרות כעבודות בגובה, ובנוסף נמצאו ליקויים העלולים לסכן חיי אדם במספר אזורים באתר כמו למשל נמצאו ליקויים במע' החשמל, לא בוצעה בדיקה בידי בודק חשמל למע' החשמל, חלק ממשטחי עבודה לא מגודרים, אי הדרכת עובדים (להבדיל מאי ניהול פנקס המתעד ההדרכה).

משרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים		הנחיות להטלת צו בטיחות האוסר ביצוע עבודות במקום עבודה	
מינהל הבטיחות הגיהות התעסוקתית	תאריך: 22/10/18	בתוקף מיום: 12.11.18	מהדורה: א
עמוד 6 מתוך 6			

9. ליקויי חוזר – מקום עבודה בו נמצא, במהלך ביקור קודם, ליקויי בטיחותי המהווה סכנה לעובד ובביקור נוכחי נמצא אותו ליקויי בטיחותי או ליקויי בטיחותי דומה.